

Smilla Cruce och Ellen Brising får prova på att skriva sina namn med gåspenna och bläck. Sara Lind, historisk arkeolog och projektledare för Dalby kloster – alla tiders mötesplats, ger tips: Försök att inte skriva streck nedifrån och upp. Då kan det skvätta så att ni får plumpar.
Foto: Ingemar D Kristiansen

Med träramen silar arkeologen Paul Pettersson fram papper av uppblött lump. "Det är gamla kläder som blir papper. Det är återvinning, precis som när man kastar glasflaskor i igloon" säger han.
Foto: Ingemar D Kristiansen

"I Harry Potter skriver de med sådana här pennor", säger Johanna Hörnell som precis textat sitt namn.
Foto: Ingemar D Kristiansen

Egengjort papper av lump på torkning.
Foto: Ingemar D Kristiansen

Äggoljetempera tillverkat på medeltida vis.
Foto: Ingemar D Kristiansen

Konst på gammal lump

Författare: Sandra Stendahl

Publicerad 31 oktober 2012 06.30

Uppdaterad 31 oktober 2012 09.39

Dalby.

Ett knäckt ägg, en skvätt linolja och färgpigment. Det är receptet på medeltida målarfärg – och en annorlunda höstlovsaktivitet. I Strädelängan får skollediga barn lära sig mer om Dalby kloster.

– Vad lång tid det skulle ta om man gjorde allt papper så här, säger Johanna Hörnell.

Hon har precis klämt ur de sista dropparna vatten ur sitt egengjorda papper genom att lägga det mellan två träskivor, ställa sig ovanpå och gunga fram och tillbaka. Det blir en sladdrig och skör bit kvar som hon omsorgsfullt lägger på tork.

Ellen Brising håller ner träramen i den vitsörjiga massan och silar fram det som ska bli hennes pappersbit.

– Det är lump, alltså gamla kläder som man har blött upp. Så gjorde man papper förr, det var först på 1800-talet som man började göra papper av trä, förklarar arkeologen Paul Pettersson, som för dagen guidar barnen iklädd medeltidsdräkt.

– Det såg väldigt svårt ut, men jag är jättenöjd. Jag tror att jag ska skriva mitt namn på det när det har torkat, säger Ellen Brising när ännu ett lite knöligt papper en stund senare läggs på tork.

Måndag till onsdag under höstlovsveckan fylls Strädelängan i Dalby med medeltida hantverk och lediga barn. Det är den ideella föreningen Kulturkvadranten i Dalby som under projektnamnet

”Dalby kloster – alla tiders mötesplats” arrangerar. Målet är att fler ska lära sig mer om samhällets gamla kloster.

– Vi vill göra Dalby kloster mer känt, inte minst bland barn och unga här i byn. Många vet att Dalby har Nordens äldsta kyrka, men om klostret vet man kanske inte så mycket, säger projektledaren Sara Lind, för dagen också klädd i medeltidsskrud.

Projektet ska pågå en bit in i 2013 och föreningen har också ansökt om pengar för en fortsättning. Inom projektet har material om klostrets historia inventerats och digitaliserats. Information till skolpersonal ingår också. Under höstlovet har barn fått prova på smide, att tillverka smycken, göra papper och färg. Som final ska det bakas medeltida sötsaker.

När Ellen Brising fattar vispen är det dock något helt annat som står på receptet. Ägg, linolja och färgpigment blir äggoljetempera.

– Det här röda pigmentet kommer från en metall. Vet ni vilken metall som kan bli röd, kanske om det får stå ute i regnet ... säger Sara Lind och pudrar färg över smeten.

– Cykelmetall! Det ser ju rostigt ut, säger Ellen Brising efter en stunds eftertanke.

Höstlovsaktiviteterna pågår även idag onsdag klockan 10–14 i Strädelängan i Dalby.

Äggoljetempera tillverkat på medeltida vis.

Projekt Dalby kloster

Höstlovsaktiviteterna för barn är den första delen i projektet Dalby kloster – alla tiders mötesplats.

Projektet drivs av föreningen Kulturkvadranten i Dalby och bekostas av Region Skåne.

Syftet är att sprida kunskap och information om Dalby kloster.

Klostret var ett av Skånes rikaste. 1388 brann det ner. Efter reformationen omvandlades klosterområdet till en kungsgård, som idag är Skånes äldsta bebodda hus.